

POWIATOWY URZĄD PRACY

ul. Północna 9b, 43-600 Jaworzno,
tel. centrala: 32 618-19-00, fax 32 618-19-01,
e-mail: urząd@pup-jaworzno.pl,
www.pup-jaworzno.pl

RANKING ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH

za 2013r.

Część I – diagnostyczna

Jaworzno, marzec 2014r.

SPIS TREŚCI

I ANALIZA BEZROBOCIA W MIEŚCIE JAWORZNIE	4
1) Poziom bezrobocia	4
2) Napływ osób bezrobotnych.....	8
3) Odpływ z bezrobocia.....	9
4) Struktury bezrobotnych	10
II ANALIZA OFERT PRACY WG ZAWODÓW	12
III ANALIZA ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH....	14

WSTĘP

Zgodnie z Ustawą o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy jednym z zadań należących do samorządu powiatu w zakresie polityki rynku pracy jest prowadzenie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych.

Przez monitoring należy rozumieć proces systematycznego obserwowania zjawisk zachodzących na rynku pracy dotyczących kształtowania popytu na pracę i podaży zasobów pracy w przekroju terytorialno – zawodowym.

Powiatowy Urząd Pracy w Jaworznie prowadzi przedmiotowy monitoring od 2005r., a jego raporty są publikowane na stronie internetowej Urzędu www.pup-jaworzno.pl.

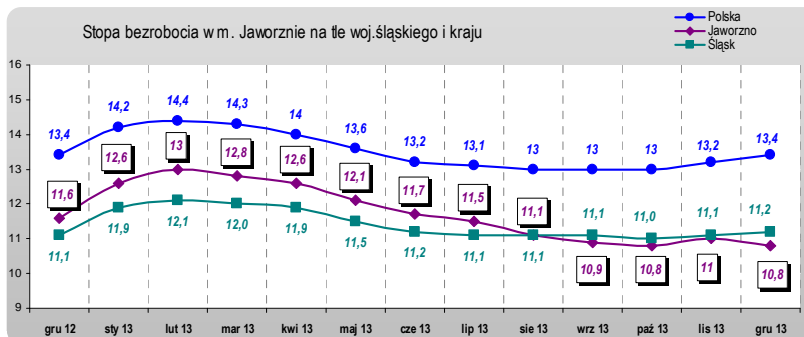
Niniejszy ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych został opracowany za 2013r., na podstawie obowiązującej od 1 lipca 2010r. klasyfikacji zawodów i specjalności wprowadzonej rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 kwietnia 2010r.

Należy zaznaczyć, że poniższy ranking bazuje wyłącznie na podstawie danych statystycznych obejmujących bezrobocie rejestrowane, stąd też nie odzwierciedla w pełni procesów zachodzących po stronie popytowej i podażowej na lokalnym rynku pracy.

I ANALIZA BEZROBOCIA W MIEŚCIE JAWORZNIE

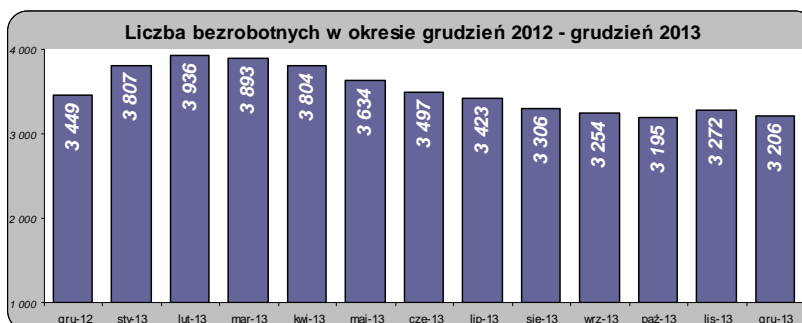
1) Poziom bezrobocia

Wskaźnik bezrobocia w mieście Jaworznie końcem 2013r. wyniósł 10,8% i pozostawał niższy o 2,6 pkt. proc. w porównaniu do wskaźnika krajowego oraz o 0,4 pkt. proc. niższy w stosunku do poziomu odnotowanego w województwie Śląskim.

Analizując zmiany wskaźnika bezrobocia dla m. Jaworzna w ujęciu rocznym odnotowuje się jego spadek o 0,8 pkt. proc. (grudzień 2012 – 11,6%, grudzień 2013 – 10,8%).

Liczba bezrobotnych pozostających w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Jaworznie w końcu 2013 r. wynosiła 3206, tj. o 243 osoby mniej niż w grudniu 2012 r. Liczba bezrobotnych kobiet wyniosła 1879 natomiast mężczyzn 1 327.

Większość bezrobotnych pozostających w ewidencji tutaj Urzędu Pracy to osoby, które wcześniej pracowały zawodowo. Końcem 2013r. zbiorowość ta liczyła 2789 osób, co stanowiło 87% ogółu zarejestrowanych. Wśród osób poprzednio pracujących kobiety stanowiły 59% ogółu (1 645 kobiet). Analizując sekcje PKD ostatniego miejsca pracy osób poprzednio pracujących wyróżnić należy cztery najliczniej reprezentatywne tj.: handel hurtowy i detaliczny oraz naprawa pojazdów samochodowych (22,4% ogółu), przetwórstwo przemysłowe (14,2%), budownictwo (10,2%), działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca (8,1%).

Osoby bezrobotne dotychczas niepracujące stanowiły 13% populacji bezrobotnych, z kolei osoby nie posiadające żadnego zawodu – 10,8% ogółu. W obu wyżej wymienionych grupach bezrobotnych dominowały kobiety – stanowiły one 56% dotychczas niepracujących oraz 53% nieposiadających zawodu.

Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych

Najliczniej reprezentatywnymi zawodami wśród osób bezrobotnych, którzy pozostawali w ewidencji końcem 2013 r. pozostawali:

Nazwa zawodu	Liczba osób ogółem	w tym kobiety	% udział osób w danym zawodzie w ogóle bezrobotnych
Sprzedawca	426	400	13,3%
Pozostali pracownicy obsługi biurowej	130	118	4,1%
Robotnik budowlany	64	0	2,0%
Ślusarz	63	0	2,0%
Sprzątaczką biurowa	61	60	1,9%
Pakowacz	61	47	1,9%
Magazynier	52	17	1,6%

Zawody najliczniej reprezentatywne przez kobiety to: sprzedawca, pracownik obsługi biurowej, sprzątaczką biurowa oraz pakowacz. Mężczyźni najczęściej posiadali zawody: robotnik budowlany, ślusarz oraz magazynier.

Analizując populację bezrobotnych w obszarze grup zawodowych, obrazujących ogólny podział zawodów i specjalności, odnotowano iż ponad 40% bezrobotnych reprezentowała 4 grupy zawodowe, tj.: *sprzedawcy i pokrewni (18,8% ogółu), robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie (7,8%), robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni (7,1%) oraz pracownicy usług osobistych (7%).*

Struktura zawodowa kobiet pozostających w ewidencji końcem 2013r. wskazywała na dominację grup zawodowych:

- sprzedawcy i pokrewni – 28,6% ogółu zarejestrowanych kobiet,
- pracownicy usług osobistych – 8,7%,
- sekretarki, operatorzy urządzeń biurowych i pokrewni – 7,9%,
- średni personel ds. biznesu i administracji – 5,4%,
- pomoce domowe i sprzątaczką – 4,9%,
- robotnicy w przetwórstwie spożywczym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni – 3,9% (w tym najwięcej krawcy, szwaczki, piekarze, cukiernicy i pokrewni).

Bezrobotni pozostający bez pracy powyżej 12 miesięcy od momentu zarejestrowania się

Osoby bezrobotne, które pozostawały bez pracy powyżej 12 miesięcy od momentu zarejestrowania się w Powiatowym Urzędzie Pracy w Jaworznie stanowiły 22,5% ogółu bezrobotnych. W omawianej grupie większość osób to kobiety, które reprezentowały 68% ogółu.

Ponad połowa analizowanej subpopulacji posiadała zawody zaliczane do sześciu grup zawodowych: sprzedawcy i pokrewni (20,3%); robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie (7,6%); sekretarki, operatorzy urzędzeń biurowych i pokrewni (6,7%); pracownicy usług osobistych (5,8%); robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urzędzeń i pokrewni (5,7%); pomoce domowe i sprzątaczkę (5%).

Struktura najliczniej reprezentowanych grup zawodowych wśród bezrobotnych kobiet pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy od momentu zarejestrowania się przedstawiała się następująco: sprzedawcy i pokrewni (27,8%), sekretarki, operatorzy urzędzeń biurowych i pokrewni (9,4%), pracownicy usług osobistych (6,9%).

Najwięcej osób bezrobotnych, które pozostawały bez pracy powyżej 1 roku reprezentowało następujące zawody:

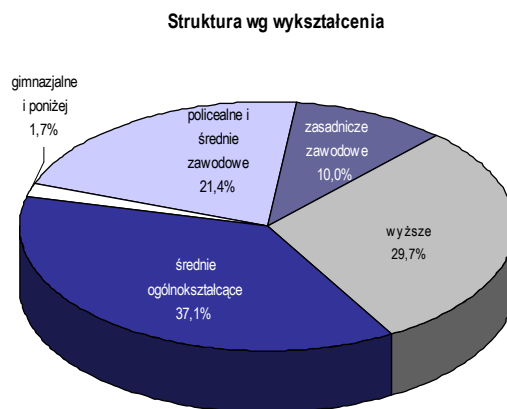
Kod zawodu	Nazwa zawodu	Liczba osób ogółem	w tym kobiety
522301	Sprzedawca	120	116
411090	Pozostali pracownicy obsługi biurowej	44	42
911207	Sprzątaczkę biurowa	26	25
931301	Robotnik budowlany	20	0
515303	Robotnik gospodarczy	20	13
432103	Magazynier	16	11
722204	Ślusarz	11	0
932101	Pakowacz	11	9

Bezrobotni do 12 miesięcy od ukończenia nauki

W końcu 2013r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Jaworznie pozostawało zarejestrowanych 229 bezrobotnych w okresie do 12 miesięcy od ukończenia nauki, co stanowiło 7,1% ogółu bezrobotnych.

W analizowanej grupie najwięcej osób bezrobotnych legitymowała się wykształceniem średnim ogólnokształcącym (37,1%) oraz wyższym (29,7%).

Warto podkreślić, iż 36,2% bezrobotnych w okresie do 12 miesięcy od ukończenia nauki nie posiadało zawodu.

Ponad połowa osób zarejestrowanych do 12 miesięcy od ukończenia nauki nie posiadała stażu pracy, 25,8% legitymowała się doświadczeniem zawodowym do 1 roku, natomiast 19,7% powyżej 1 roku.

Wśród w/wym. bezrobotnych dominowały takie grupy zawodowe jak:

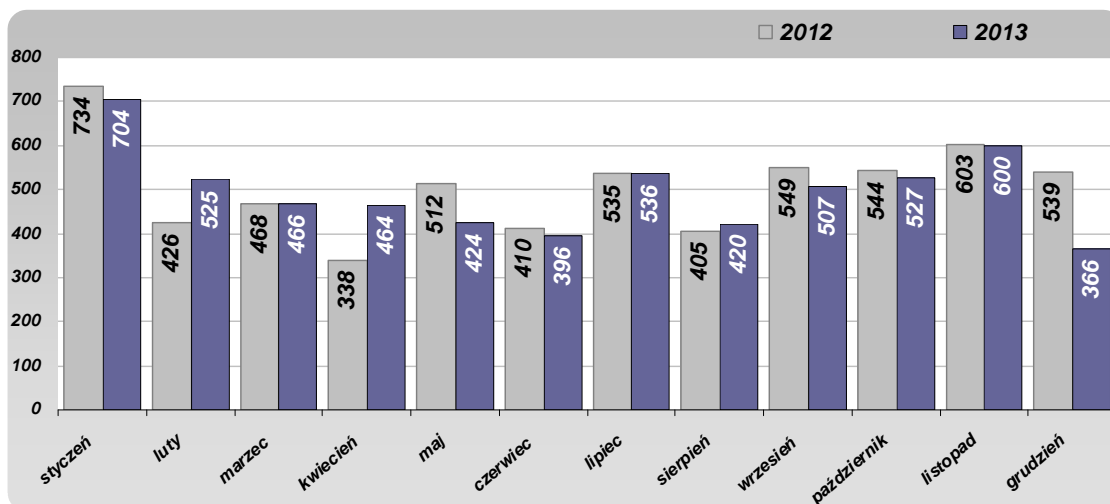
- Sprzedawcy i pokrewni – 17,1%;
- Specjaliści z dziedziny prawa, dziedzin społecznych i kultury – 9,6%
- Pracownicy usług osobistych – 13,7%
- Specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania – 7,5%;
- Sekretarki, operatorzy urzędzeń biurowych – 6,2%

Kobiety pozostające w okresie do 12 miesięcy od ukończenia nauki najczęściej posiadały zawód z grupy: sprzedawcy i pokrewni (22,5%), pracownicy usług osobistych (17,6%), specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania (7,8%), specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych (5,9%), specjaliści z dziedziny prawa, dziedzin społecznych i kultury (10,8%), średni personel ds. biznesu i administracji (4,9%), sekretarki, operatorzy urzędzeń biurowych (8,8%).

2) Napływ osób bezrobotnych

Na przestrzeni 2013r. status osoby bezrobotnej uzyskało 5935 (o 128 osób mniej niż w 2012 r.), z czego 50,5% kobiety, a 49,5% mężczyźni.

Liczba osób zarejestrowanych – na przestrzeni 2012 r. i 2013 r.

Wśród bezrobotnych rejestrujących się w 2013r. przeważały osoby poprzednio pracujące (83%), które najczęściej zatrudnione były w:

- handlu hurtowym i detalicznym oraz naprawie pojazdów samochodowych (19,9%),
- przetwórstwie przemysłowym (14,9%),
- budownictwie (10,8%),
- działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca (9,5%).

Analizując bezrobocie wg zawodów zauważa się, że największy udział w napływie bezrobotnych w 2013r. stanowiły osoby posiadające zawód:

	Nazwa zawodu	Bezrobotni ogółem rejestrujących się w 2013r.	
		Liczba osób	Udział w ogóle bezrobotnych (%)
522301	Sprzedawca	618	10,4%
411090	Pozostali pracownicy obsługi biurowej	175	2,9%
931301	Robotnik budowlany	145	2,4%
432103	Magazynier	103	1,7%
722204	Ślusarz	101	1,7%
932101	Pakowacz	101	1,7%
911207	Sprzątaczką biurowa	78	1,3%
515303	Robotnik gospodarczy	73	1,2%
514101	Fryzjer	72	1,2%
512001	Kucharz	64	1,1%
723103	Mechanik pojazdów samochodowych	64	1,1%
941201	Pomoc kuchenna	56	0,9%
811101	Górnik eksploatacji podziemnej	55	0,9%
512002	Kucharz małej gastronomii	52	0,9%
711202	Murarz	51	0,9%
833203	Kierowca samochodu ciężarowego	49	0,8%
933304	Robotnik magazynowy	46	0,8%

Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych

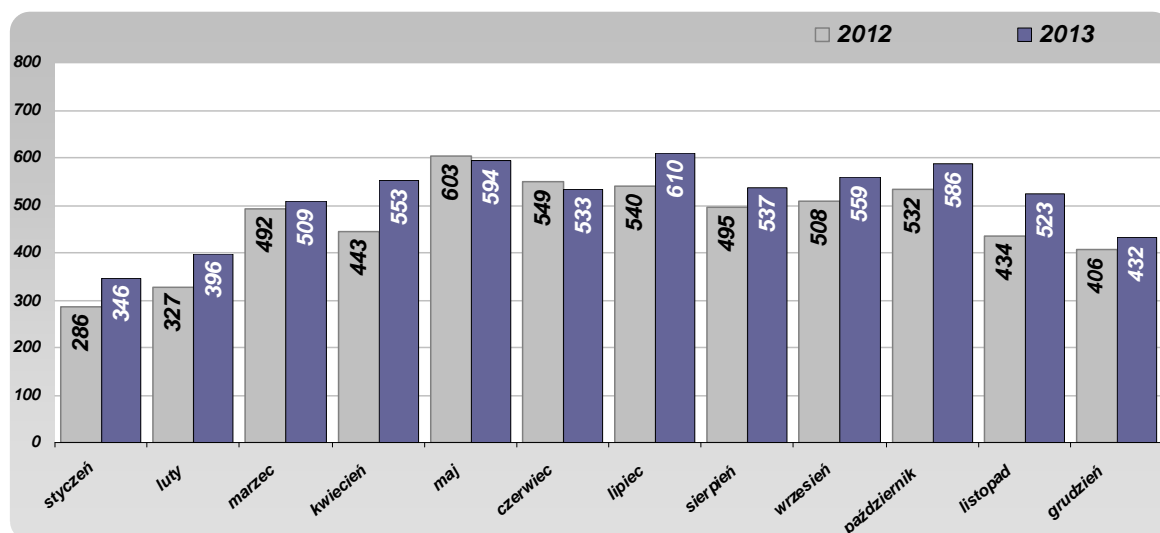
331403	Technik ekonomista	45	0,8%
513101	Kelner	39	0,7%
523002	Kasjer handlowy	39	0,7%
311504	Technik mechanik	38	0,6%
332203	Przedstawiciel handlowy	38	0,6%
751204	Piekarz	38	0,6%
541390	Pozostali pracownicy ochrony osób i mienia	36	0,6%
721290	Pozostali spawacze i pokrewni	36	0,6%
524902	Doradca klienta	35	0,6%
753105	Krawiec	34	0,6%
932911	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	34	0,6%
522103	Właściciel małego sklepu	33	0,6%
753303	Szwaczka	31	0,5%

Bezrobotni posiadający w/wym. zawody reprezentowali ponad 40% ogółu rejestrujących się w 2013r. Wśród nowo zarejestrowanych 15,3% stanowiły osoby bezrobotne nieposiadające zawodu¹.

3) Odływ z bezrobocia

Liczba bezrobotnych wyrejestrowanych z ewidencji tut. Urzędu w 2013r. wyniosła **6 178** (w porównaniu do 2012r. – więcej o 563 osoby). Wśród osób, które utraciły status bezrobotnego 50,4% stanowiły kobiety.

Liczba osób wyłączonych z ewidencji – na przestrzeni 2012 r. i 2013 r.

Najczęściej osoby bezrobotne straciły status w wyniku:

- podjęcia pracy – 43,6 %ogółu wyrejestrowanych (2012r. – 42,9%);
- niepotwierdzenia gotowości do podjęcia pracy – 28,9% (2012r. – 30%);
- rozpoczęcia: szkolenia, stażu, prac społecznie użytecznych – 13,6% (w analogicznym okresie 2012r. – 14,1%).

¹ Grupa bez zawodu obejmuje osoby niespełniające jednocześnie dwóch warunków:
 - nieposiadające świadectwa (dyplomu) ukończenia kształcenia szkolnego lub kursowego,
 - nieposiadające udokumentowanej ciągłości pracy w okresie minimum 6 miesięcy w tym samym zawodzie.

4) Struktury bezrobotnych

➤ **Bezrobotni w szczególnej sytuacji na rynku pracy**

Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy określiła kategorie bezrobotnych zaliczanych do osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy. W końcu 2013r. w ewidencji PUP w Jaworznie pozostawało zarejestrowanych 2768 osób jw., co stanowiło 86% wszystkich bezrobotnych.

Liczba bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy oraz ich udział w ogóle zarejestrowanych – w końcu 2012 i 2013 r.

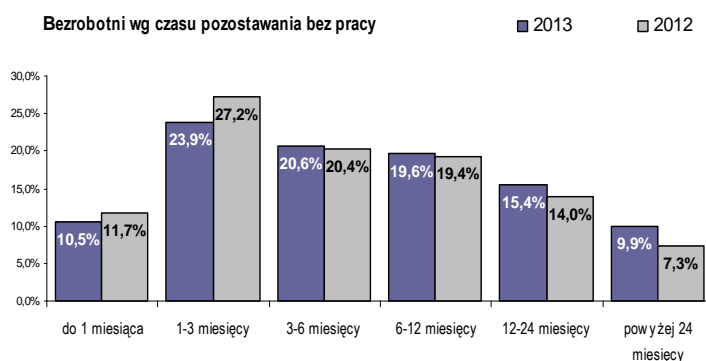
	Grudzień 2012		Grudzień 2013	
	N	Udział w ogóle (%)	N	Udział w ogóle (%)
Osoby bezrobotne ogółem	3449	-	3206	-
– bez wykształcenia średniego	1539	44,6%	1419	44,3%
– długotrwale bezrobotne	1226	35,5%	1318	41,1%
– powyżej 50 roku życia	742	21,5%	732	22,8%
– bez doświadczenia zawodowego	793	23,0%	666	20,8%
– do 25 roku życia	738	21,4%	575	17,9%
– bez kwalifikacji zawodowych	621	18,0%	564	17,6%
– samotnie wychowujące dziecko do 18 roku życia	340	9,9%	316	9,9%
– kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka	279	8,1%	278	8,7%
– niepełnosprawni	248	7,2%	213	6,6%
– które po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęły zatrudnienia	50	1,4%	46	1,4%

Uwagi : dane nie sumują się, gdyż jedna osoba może być katalogowana w kilku grupach, np.: osoba powyżej 50r. życia jest długotrwale bezrobotna i posiada orzeczenie o niepełnosprawności

W ujęciu rocznym, poza grupą długotrwale bezrobotnych obserwowany był spadek liczebności zarejestrowanych bezrobotnych we wszystkich grupach jw. Najwyższy spadek odnotowano w kategorii bezrobotnych do 25 roku życia (w ujęciu rocznym spadek o 163 osoby), bez doświadczenia zawodowego (spadek o 127 osób) oraz bez wykształcenia średniego (spadek o 120 osób).

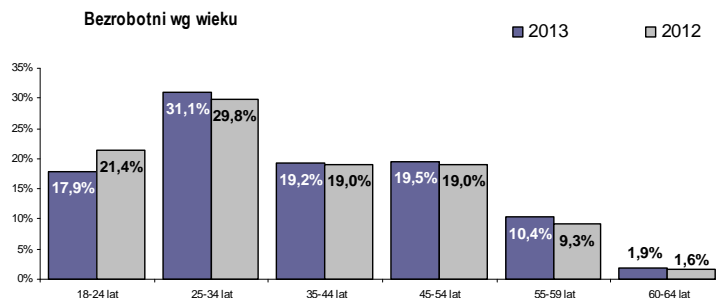
➤ **Bezrobotni wg czasu pozostawania bez pracy**

W okresie 2012 – 2013 wydłużył się czas pozostawania bez pracy. Odsetek osób zarejestrowanych powyżej 1 roku wrósł o 4 pkt. proc. (z 21,3% w końcu 2012 do 25,3% w 2013). Natomiast odsetek osób pozostających bez zatrudnienia do 12 m-cy zmniejszył się z 78,7% (koniec 2012 r.) do 74,7% (w 2013 r.).

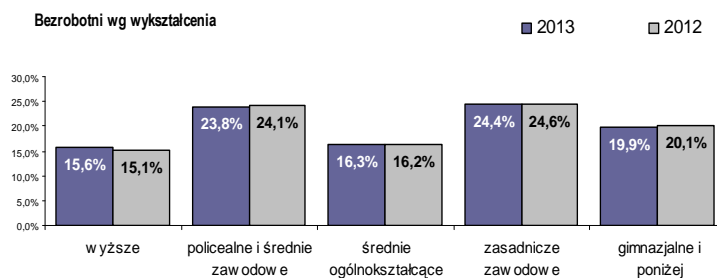
➤ Bezrobotni wg wieku

Analizując strukturę bezrobotnych pod względem wieku odnotowuje się, iż najwięcej osób znajdowało się w przedziale 18 - 34 lat, co stanowiło 49% ogółu (w tym 31,1% to osoby w wieku 25 - 34 lata). W ujęciu rocznym struktura wiekowa uległa niewielkim zmianom. Wyjątek stanowią bezrobotni poniżej 25 r. życia, których odsetek zmniejszył się o 3,5 pkt. proc.

➤ Bezrobotni wg wykształcenia

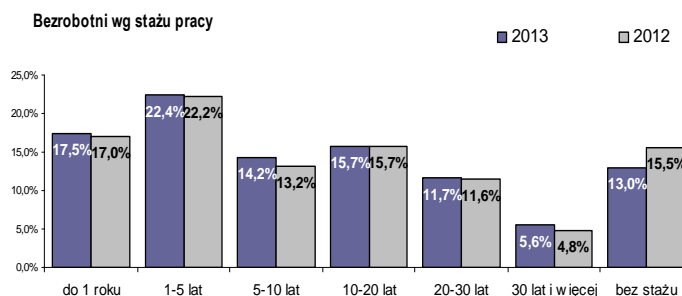
Na przestrzeni lat 2012 – 2013 struktura wykształcenia bezrobotnych pozostała na podobnym poziomie. Nadal grupa osób bez wykształcenia średniego pozostaje najliczniejsza i reprezentuje 44,3% ogółu bezrobotnych (z czego 24,4% to osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym i 19,9% z gimnazjalnym i poniżej).

➤ Bezrobotni wg stażu pracy

Z analizy danych dot. stażu pracy bezrobotnych wynika, że liczną grupę zarejestrowanych stanowią osoby, które w swojej karierze zawodowej przepracowały do 5 lat (40%). Bezrobotni, którzy posiadają ponad 5 - letni staż stanowią 47% zarejestrowanych, natomiast osoby bez stażu pracy reprezentują 13% ogółu.

W ujęciu rocznym zauważalny jest spadek udziału osób bez żadnego doświadczenia zawodowego (z 15,5% w grudniu 2012r. do 13% w grudniu 2013r.) oraz wzrost grupy osób posiadających staż pracy od 5 do 10 lat (wzrost na przestrzeni roku o 1 pkt. proc.)

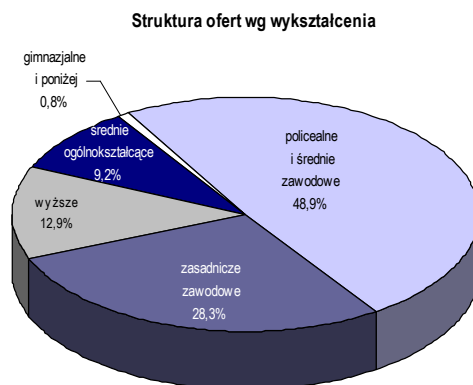

II ANALIZA OFERT PRACY WG ZAWODÓW

Liczba wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej zgłoszonych przez pracodawców do Powiatowego Urzędu Pracy w Jaworznie w 2013 r. wyniosła **1 855** (1876 miejsc w 2012 r.). Najwięcej ofert zgłaszano z sektora prywatnego (77,4% ogółu).

➤ Struktura ofert wg wykształcenia

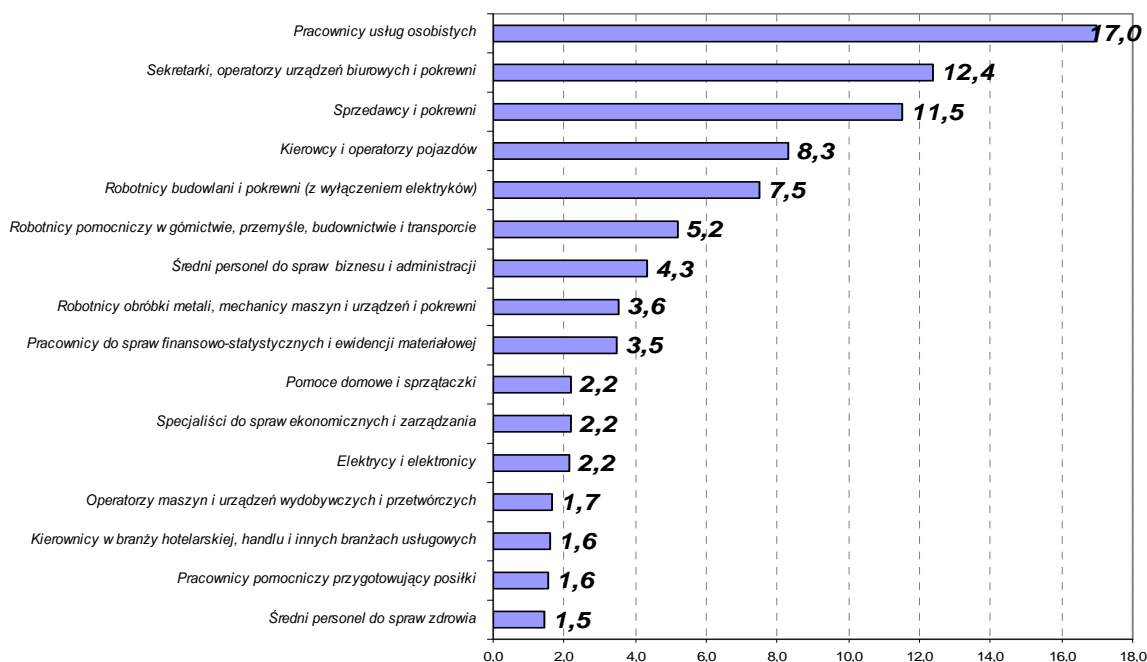
Oferty będące w dyspozycji tut. Urzędu w głównej mierze skierowane były do osób posiadających wykształcenie policealne i średnie zawodowe (48,9% ogółu ofert).

➤ Struktura ofert pracy wg najliczniejszych grup zawodów

Pracownicy usług osobistych, pracownicy obsługi biurowej, sprzedawcy, kierowcy i operatorzy pojazdów, robotnicy budowlani i pokrewni to grupy zawodów, w których zgłaszano najwięcej miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej w 2013r. – blisko 57% ogółu ofert zgłaszano wg powyższych grup zawodowych.

Struktura ofert wg najliczniejszych grup zawodowych (%) w 2013 r.

Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych

➤ Struktura wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej wg zawodów

W poniższym zestawieniu ujęto strukturę ofert pracy wg zawodów, które najczęściej przekazywano do dyspozycji Urzędu w 2013r. (za min. liczbę ofert w danym zawodzie przyjęto 10).

	Nazwa zawodu	Oferty zgłoszone w 2013 r.	Oferty zgłoszone w 2012 r.
515303	Robotnik gospodarczy	186	184
411090	Pozostali pracownicy obsługi biurowej	173	132
522301	Sprzedawca	137	94
932101	Pakowacz	43	144
413201	Operator wprowadzania danych	41	40
833203	Kierowca samochodu ciężarowego	41	26
432103	Magazynier	40	25
931301	Robotnik budowlany	34	46
513101	Kelner	33	28
513202	Barman	7	5
832203	Kierowca samochodu osobowego	31	10
511201	Kierownik pociągu	30	0
831209	Rewident taboru kolejowego	30	0
911207	Sprzątaczką biurowa	29	4
941201	Pomoc kuchenna	29	22
142002	Kierownik działu w handlu hurtowym *	28	29
514101	Fryzjer	26	6
711601	Brukarz	25	1
831104	Maszynista pojazdu trakcyjnego	25	0
712604	Monter instalacji i urządzeń sanitarnych	24	4
512001	Kucharz	23	13
132403	Kierownik działu zakupów*	20	24
524302	Konsultant / agent sprzedaży bezpośredniej	19	3
332302	Zaopatrzeniowiec*	18	6
431101	Asystent do spraw księgowości	18	10
541307	Pracownik ochrony fizycznej bez licencji	18	32
711202	Murarz	18	26
711204	Murarz – tynkarz	12	-
334304	Asystent zarządu*	16	6
524902	Doradca klienta	15	3
522305	Technik handlowiec *	14	15
723105	Mechanik samochodów osobowych	14	8
741103	Elektryk	14	19
112007	Dyrektor generalny *	13	27
332101	Agent ubezpieczeniowy	13	2
243304	Specjalista do spraw kluczowych klientów *	12	19
711901	Montażysta dekoracji	12	5
752208	Stolarz meblowy	12	3
411004	Technik prac biurowych	11	36
741101	Elektromonter instalacji elektrycznych	11	2
832202	Kierowca samochodu dostawczego	11	8
228301	Fizjoterapeuta	10	2
331103	Pośrednik finansowy	10	0
332203	Przedstawiciel handlowy	10	57
931207	Robotnik torowy	10	0

* oferty pracy ściśle związane z uzyskaniem zezwolenia na zatrudnienie cudzoziemca w funkcjonującym na terenie miasta Chińskim Centrum Handlu Hurtowego.

Najwięcej ofert w 2013r. pracodawcy kierowali m. in. do robotników gospodarczych, pracowników obsługi biurowej, sprzedawców i pakowaczy (najczęściej były to oferty prac subsydiowanych) oraz operatorów wprowadzania danych.

➤ Struktura wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej wg sekcji PKD

Oferty jw., będące w dyspozycji tut. Urzędu w latach 2012 – 2013 zgłaszano najczęściej w sekcjach:

Sekcja PKD	2013	2012
➤ Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	29,2%	23,7%
➤ Budownictwo	13,7%	10,7%
➤ Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	13,0%	12,8%
➤ Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	8,5%	7,8%
➤ Przetwórstwo przemysłowe	7,6%	8,0%
➤ Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	6,8%	14,9%
➤ Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	4,5%	3,7%
➤ Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	2,0%	3,7%
➤ Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	2,9%	3,1%
➤ Pozostała działalność usługowa	2,2%	1,1%
➤ Edukacja	2,1%	1,7%
➤ Transport i gospodarka magazynowa	2,0%	1,9%
➤ Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	1,9%	3,6%
➤ Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	1,4%	1,1%
➤ Pozostałe	2,2%	2,2%

Sekcją o największej liczbie wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej zgłoszonych w 2013r. była tak jak w roku 2012r. sekcja handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych – 29,2% ogółu ofert. Powyższa sekcja charakteryzowała się jednocześnie największym napływem osób rejestrujących się w tut. Urzędzie w analizowanym okresie. Powyższe wskazuje, iż w branży handlowej występuje duża rotacja pracowników.

III ANALIZA ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH

Podstawą do określenia, czy zawód jest deficytowy, w równowadze bądź nadwyżkowy jest analiza napływu ofert pracy oraz napływu bezrobotnych w analizowanym okresie.

Do obliczenia deficytu (nadwyżki) podaży siły roboczej w zawodzie K stosuje się wzór:

$$N^k = B^k - O^k, \text{ gdzie:}$$

B - liczba zarejestrowanych bezrobotnych w zawodzie k w analizowanym okresie.

O - liczba zgłoszonych ofert pracy w zawodzie k w analizowanym okresie.

Jeżeli stosunek średniomiesięcznego napływu ofert pracy do średniomiesięcznego napływu osób do bezrobocia w danym zawodzie i czasookresie jest:

- większy od 1,1 ($W > 1,1$), wówczas mamy do czynienia z zawodami **deficytowymi**,
- zawiera się w granicach od 0,9 do 1,1 ($0,9 \leq W \leq 1,1$) - z zawodami **w równowadze**,
- jest mniejszy od 0,9 ($W < 0,9$) - z zawodami **nadwyżkowymi**.

Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych

Zawody deficytowe - poprzez zawód deficytowy należy rozumieć zawód, na który występuje wyższe zapotrzebowanie na rynku pracy niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie.

W oparciu o tablice wynikowe wygenerowane na podstawie sprawozdania o osobach bezrobotnych i ofertach wg zawodów i specjalności dokonano rankingu zawodów deficytowych na lokalnym rynku pracy za 2013 r.

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Średnia miesięczna liczba ofert pracy zgłoszonych w 2013 r.	Średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych w 2013 r.	Wskaźnik intensywności deficytu zawodów
831209	<i>Rewident taboru kolejowego</i>	2,5	0,1	30,0
511201	<i>Kierownik pociągu</i>	2,5	0,3	10,0
524403	<i>Sprzedawca na telefon</i>	0,8	0,1	9,0
522302	<i>Sprzedawca w branży mięsnej</i>	0,6	0,1	7,0
524302	<i>Konsultant / agent sprzedaży bezpośredniej</i>	1,6	0,3	6,3
243304	<i>Specjalista do spraw kluczowych klientów</i>	1,0	0,2	6,0
122101	<i>Kierownik działu marketingu</i>	0,4	0,1	5,0
325907	<i>Terapeuta zajęciowy</i>	0,4	0,1	5,0
343203	<i>Florysta</i>	0,4	0,1	5,0
422603	<i>Rejestratorka medyczna</i>	0,4	0,1	5,0
712202	<i>Głazurnik</i>	0,4	0,1	5,0
332302	<i>Zaopatrzeniowiec</i>	1,5	0,3	4,5
332101	<i>Agent ubezpieczeniowy</i>	1,1	0,3	4,3
411004	<i>Technik prac biurowych</i>	0,9	0,3	3,7
711601	<i>Brukarz</i>	2,1	0,6	3,6
721206	<i>Spawacz metodą TIG</i>	0,6	0,2	3,5
831104	<i>Maszynista pojazdu trakcyjnego</i>	2,1	0,7	3,1
712604	<i>Monter instalacji i urządzeń sanitarnych</i>	2,0	0,7	3,0
911202	<i>Palacz pieców zwykłych</i>	0,5	0,2	3,0
325905	<i>Opiekunka dziecięca</i>	0,7	0,3	2,7
541307	<i>Pracownik ochrony fizycznej bez licencji</i>	1,5	0,6	2,6
413201	<i>Operator wprowadzania danych</i>	3,4	1,3	2,6
515303	<i>Robotnik gospodarczy</i>	15,5	6,1	2,5
242108	<i>Specjalista do spraw logistyki</i>	0,4	0,2	2,5
723104	<i>Mechanik samochodów ciężarowych</i>	0,4	0,2	2,5
831210	<i>Ustawiacz</i>	0,4	0,2	2,5
334402	<i>Sekretarka medyczna</i>	0,3	0,2	2,0
752208	<i>Stolarz meblowy</i>	1,0	0,5	2,0
962902	<i>Dozorca</i>	0,8	0,4	1,8
712601	<i>Hydraulik</i>	0,7	0,4	1,6
522305	<i>Technik handlowiec</i>	1,2	0,9	1,3
422201	<i>Pracownik centrum obsługi telefonicznej</i>	0,5	0,4	1,2

Uwagi: Zgodnie z zaleceniami Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej w zestawieniu nie uwzględniono zawodów dla których wskaźnik intensywności deficytu wynosi MAX (liczba zawodów spełniających ten warunek to: 64), oraz zawodów tzw. „pozostałych”, czyli takich, których ostatnie cyfry w kodzie zawodu wynoszą 0 i 9.

W rankingu zawodów deficytowych pojawiają się zawody: rejestratorka, sekretarka medyczna, technik prac biurowych, opiekunka dziecięca, terapeuta zajęciowy, robotnik gospodarczy - powodem kwalifikacji jest duża liczba ofert zgłaszanych w formie prac subsydiowanych (staże, roboty publiczne).

Kwalifikacja zawodów tj.: kierownik działu marketing, zaopatrzeniowiec i specjalista ds. kluczowych klientów i jako deficytowych wynika z braku w rejestrze bezrobotnych osób spełniających wymagania stawiane w ofertach pracy napływających ze spółek chińskich, które prowadzą na terenie miasta sprzedaż hurtową.

Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych

Zawody nadwyżkowe - poprzez zawód nadwyżkowy należy rozumieć zawód, na który występuje mniejsze zapotrzebowanie na rynku pracy niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie (tj. wykazują nadwyżkę bezrobotnych w stosunku do ofert pracy w danym zawodzie).

Poniżej zestawiono ranking zawodów nadwyżkowych wg wskaźnika intensywności nadwyżki na poziomie 6 - cyfrowego kodu zawodu, które wystąpiły w 2013 r.

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Średnia miesięczna liczba ofert pracy zgłoszonych w 2013 r.	Średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych w 2013 r.	Wskaźnik intensywności nadwyżki zawodów
235107	<i>Pedagog</i>	0,1	2,0	0,04
722204	<i>Ślusarz</i>	0,3	8,4	0,03
751204	<i>Piekarz</i>	0,1	3,2	0,03
753303	<i>Szwaczka</i>	0,1	2,6	0,03
933304	<i>Robotnik magazynowy</i>	0,1	3,8	0,02
243106	<i>Specjalista do spraw marketingu i handlu</i>	0,2	1,6	0,1
333107	<i>Technik logistik</i>	0,1	1,5	0,1
523002	<i>Kasjer handlowy</i>	0,2	3,3	0,1
722314	<i>Tokarz w metalu</i>	0,1	1,3	0,1
723103	<i>Mechanik pojazdów samochodowych</i>	0,6	5,3	0,1
741207	<i>Elektromonter (elektryk) zakładowy</i>	0,2	2,5	0,1
751201	<i>Cukiernik</i>	0,3	2,5	0,1
753105	<i>Krawiec</i>	0,3	2,8	0,1
311303	<i>Technik elektryk</i>	0,3	1,4	0,2
513202	<i>Barman</i>	0,6	2,5	0,2
522301	<i>Sprzedawca</i>	11,4	51,5	0,2
833101	<i>Kierowca autobusu</i>	0,3	1,3	0,2
931301	<i>Robotnik budowlany</i>	2,8	12,1	0,2
242217	<i>Specjalista administracji publicznej</i>	0,4	1,4	0,3
331301	<i>Księgowy</i>	0,5	1,8	0,3
332203	<i>Przedstawiciel handlowy</i>	0,8	3,2	0,3
351203	<i>Technik informatyk</i>	0,6	2,3	0,3
412001	<i>Sekretarka</i>	0,3	1,3	0,3
721404	<i>Monter konstrukcji stalowych</i>	0,5	1,5	0,3
931205	<i>Robotnik drogowy</i>	0,6	1,8	0,3
432103	<i>Magazynier</i>	3,3	8,6	0,4
512001	<i>Kucharz</i>	1,9	5,3	0,4
514101	<i>Fryzjer</i>	2,2	6,0	0,4
524902	<i>Doradca klienta</i>	1,3	2,9	0,4
711202	<i>Murarz</i>	1,5	4,3	0,4
911207	<i>Sprzątaczką biurowa</i>	2,4	6,5	0,4
932101	<i>Pakowacz</i>	3,6	8,4	0,4
832202	<i>Kierowca samochodu dostawczego</i>	0,9	1,8	0,5
941201	<i>Pomoc kuchenna</i>	2,4	4,7	0,5
228301	<i>Fizjoterapeuta</i>	0,8	1,3	0,6
513101	<i>Kelner</i>	2,8	3,3	0,8
723105	<i>Mechanik samochodów osobowych</i>	1,2	1,4	0,8
741103	<i>Elektryk</i>	1,2	1,4	0,8
833203	<i>Kierowca samochodu ciężarowego</i>	3,4	4,1	0,8

Uwagi: Zgodnie z zaleceniami Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej w powyższym zestawieniu nie uwzględniono zawodów, dla których wskaźnik intensywności nadwyżki wynosi 0, oraz zawodów tzw. „pozostałych”, czyli takich, których ostatnie cyfry w kodzie zawodu wynoszą 0 i 9.

Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych

Poniżej zestawiono tabelarycznie zawody, które były licznie reprezentatywne przez bezrobotnych rejestrujących się w 2013r., jednak w tych zawodach nie zgłaszano ofert pracy (wskaźnik intensywności nadwyżki wynosi 0):

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Średnia miesięczna liczba ofert pracy zgłoszonych w 2013 r.	Średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych w 2013 r.	Wskaźnik intensywności i nadwyżki zawodów
811101	Górnik eksploatacji podziemnej	0	4,6	0
512002	Kucharz małej gastronomii	0	4,3	0
331403	Technik ekonomista	0	3,8	0
311504	Technik mechanik	0	3,2	0
522103	Właściciel małego sklepu	0	2,8	0
932911	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	0	2,8	0
524404	Telemarketer	0	2,5	0
931101	Robotnik górniczy dołowy	0	2,3	0
818102	Operator maszyn do formowania szkła płaskiego	0	2,0	0
432390	Pozostali pracownicy do spraw transportu	0	1,8	0

Zawody zrównoważone - przez zawód zrównoważony należy rozumieć zawód, w którym występuje równowaga pomiędzy liczbą osób rejestrujących się w danym zawodzie, a liczbą pojawiających się ofert pracy dotyczących tego zawodu. W 2013 r. do grupy zawodów zrównoważonych można zaliczyć:

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Średnia miesięczna liczba ofert pracy zgłoszonych w 2013	Średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych w 2013	Wskaźnik intensywności nadwyżki zawodów
431101	Asystent do spraw księgowości	1,5	1,5	1
711901	Montażysta dekoracji	1,0	1,0	1
811105	Operator koparko - ładowarki	0,7	0,7	1
227101	Diagnosta laboratoryjny	0,3	0,3	1
711101	Konserwator budynków	0,3	0,3	1
712612	Monter sieci wodnych i kanalizacyjnych	0,3	0,3	1
522303	Sprzedawca w branży przemysłowej	0,2	0,2	1
742117	Serwisant sprzętu komputerowego	0,2	0,2	1
812108	Operator maszyny rozlewniczej	0,2	0,2	1
912202	Operator myjni	0,2	0,2	1

WNIOSKI:

Najliczniej reprezentatywne zawody wśród:

- ▶ bezrobotnych pozostających w ewidencji końcem 2013r.: **sprzedawca, pracownicy obsługi biurowej, robotnik budowlany, ślusarz, sprzątaczkabiurowa, pakowacz, magazynier** (10,8% nie posiadała żadnego zawodu);
- ▶ osób bezrobotnych poprzednio pracujących, pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy – **sprzedawca, pracownicy obsługi biurowej, sprzątaczkabiurowa, robotnik gospodarczy, robotnik budowlany;**
- ▶ bezrobotnych rejestrujących się w 2013r. – **sprzedawca, pozostali pracownicy obsługi biurowej, robotnik budowlany, magazynier, ślusarz, pakowacz, sprzątaczkabiurowa, robotnik gospodarczy, fryzjer, kucharz, mechanik pojazdów samochodowych, pomoc kuchenna, górnik eksploatacji podziemnej, kucharz małej gastronomii, murarz.** Wśród nowo zarejestrowanych 15,3% stanowiły osoby bez zawodu.
- ▶ wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej zgłaszanych przez pracodawców na przestrzeni 2013r. - **robotnik gospodarczy, pracownicy obsługi biurowej, sprzedawca, pakowacz, operator wprowadzania danych, kierowca samochodu ciężarowego, magazynier, robotnik budowlany, kelner, barman, kierowca samochodu osobowego.**

Wybrane zawody nadwyżkowe i deficytowe w 2013r.:

- ▶ **zawody deficytowe:** rewident taboru kolejowego, kierownik pociągu, monter instalacji i urządzeń sanitarnych, maszynista pojazdu trakcyjnego, konsultant/agent sprzedaży bezpośredniej, stolarz meblowy.
- ▶ **zawody nadwyżkowe:** sprzedawca, kasjer handlowy, ślusarz, kucharz, sprzątaczkabiurowa, fryzjer, piekarz, cukiernik, szwaczka, krawiec, barman, kelner, mechanik pojazdów samochodowych.